

ΘΕΜΑ 12ο Λυσία, Έν βουλή Μαντιθέω δοκιμαζομένω άπολογία, § 1-3

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Εἰ μὴ συνήδη, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλήν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστήναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαντῶ πιστεύω, ᾧστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῶ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι. ἀξιῶ δέ, ᾧ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγείσθαι χείρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐκ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ἀξιῶ δέ, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς...οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

Μονάδες 10

2. Ποιος ἦταν ὁ στόχος τῆς **δοκιμασίας** καὶ ποια θεσμικὰ ὄργανα ἦταν υπεύθυνα γιὰ τὴ διεξαγωγή τῆς;

Μονάδες 10

3. Ποιο εἶναι τὸ κατηγορητήριο εἰς βάρος τοῦ Μαντιθέου;

Μονάδες 10

4. Σε ποια στοιχεῖα, κατὰ τὸν Μαντίθεο, πρέπει νὰ στηριχθεῖ ἡ ἀνάδειξή του ὡς βουλευτή;

Μονάδες 10

5. α) Νὰ σχηματίσετε ἀπὸ τοὺς παρακάτω ρηματικούς τύπους τοῦ κειμένου ἓνα ὁμόρριζο οὐσιαστικό, ἀπλό ἢ σύνθετο, τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσας, χρησιμοποιώντας τὴν κατάληξη ποὺ σας δίνεται:

ρηματικοὶ τύποι	κατάληξη	ὁμόρριζα οὐσιαστικά
ποιεῖν	-τής	
ἡγοῦμαι	-μών	
εἶχον	-μα	
καταστήναι	-ις	
ἀναγκάζωσιν	-η	

Μονάδες 5

β) **ανεξέλεγκτος, εύπιστος, λεξικό, απραξία, βελτίωση**: Νὰ συνδέσετε τὶς παραπάνω λέξεις τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας με τὶς λέξεις τοῦ κειμένου με τὶς οποίες ἔχουν ἐτυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Έχω δε την αξίωση, κύριοι βουλευτές, εάν αυτό μόνο σας αποδείξω, ότι δηλαδή συμπαθώ το παρόν πολίτευμα και ότι έχω αναγκαστεί να μετέχω στους ίδιους κινδύνους με σας, να μην υπάρχει ακόμη καμία ωφέλεια σε μένα· εάν όμως φαίνομαι ότι και ως προς τα άλλα έχω ζήσει τίμια και πολύ διαφορετικά από τη γνώμη και τις συκοφαντίες των εχθρών μου, σας ικετεύω εμένα βέβαια να εγκρίνετε βουλευτή, ενώ αυτούς να τους θεωρείτε κακούς. Πρώτα, λοιπόν, θα αποδείξω ότι δεν υπηρέτησα ως ιππέας ούτε ήμουν στην πατρίδα την εποχή των Τριάκοντα ούτε έλαβα μέρος στο τότε καθεστώς.

2. Σχολικό βιβλίο σελίδα 79: « Βασικό θεσμό για τη θεμελίωση...και ασκούσαν έφεση (Αριστ. Αθην. Πολ. 55. 2 και 45. 3, Δημ. Κατά Λεπτ. 90)».

3. Η τελευταία περίοδος της τρίτης παραγράφου: «πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον...οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας» είναι η «πρόθεσις». Εδώ εκθέτει με συντομία το κατηγορητήριο, για το οποίο θα αποδείξει ότι δεν ευσταθεί. Σύμφωνα με αυτό κατηγορείται ότι υπηρέτησε στο ιππικό σώμα κατά την περίοδο που κυβερνούσαν οι τριάκοντα δεδομένου ότι βρισκόταν στην Αθήνα και δεν απουσίαζε καθώς και ότι συνεργάστηκε με τους τυράννους, κατά συνέπεια είναι ακατάλληλος για το βουλευτικό αξίωμα. Οι κατηγορίες ήταν αρκετά βαριές, μια και οι Αθηναίοι λάτρευαν τη δημοκρατία και μισούσαν τους τυράννους και τους συνεργάτες τους.

4. Στην τρίτη παράγραφο του λόγου του Μαντίθεου περιέχονται τα στοιχεία στα οποία πρέπει να στηριχθεί η ανάδειξή του ως βουλευτή. «ἀξιῶ δὲ, ὦ βουλή, ἐὰν μὲν...πλέον εἶναι. ἐὰν δὲ...χειρὸς εἶναι».

Ο Μαντίθεος λοιπόν, υποστηρίζει ότι είναι άξιός της συμμετοχής στο βουλευτικό αξίωμα, όχι μόνο λόγω της δημοκρατικής του διαγωγής αλλά και για το σωστό του χαρακτήρα. Άλλωστε, τα δημοκρατικά φρονήματα και οι αγώνες για τη δημοκρατία σε χαλεπούς καιρούς, όπως την εποχή των τριάκοντα, συγκινούσαν τους Αθηναίους και έπαιζαν καθοριστικό ρόλο στη δοκιμασία των αρχόντων. Δεν αρκούσε όμως μόνον η δημοκρατική διαγωγή για την ανάληψη ενός δημόσιου αξιώματος. Έπρεπε ο εκλεγόμενος άρχοντας να διαθέτει και το κατάλληλο ήθος. Ο Μαντίθεος ζητά από τους βουλευτές να εγκρίνουν την εκλογή του σε βουλευτή, μόνο εφόσον αποδείξει ότι πληροί όλες τις προϋποθέσεις.

5. α) ποιητής, ήγεμών, σχῆμα, κατάσταση, ανάγκη.

β) ἔλεγχον, πιστεύω, λέγοντος, πεπραγμένων, βελτίω.